

ERDŐS VIRÁG

Lábjegyzet a Katalinka szállj el
című szöveghez

katalinka szállj el

a miskolci számozott utcák emlékére

jönnek

sós kútba tesznek
onnan is kivesznek
kerék alá tesznek
onnan is kivesznek

nem szólnak de
ahogy néznek
leforráznak
kiveséznek

diszkréten és
szeliden
követnek a
pennyben

nagy fogásra
hajtanak
folyton szemmel
tartanak

szebb napokon
ketten-hárman
csatlakoznak
rád a spárban

észrevételt tesznek
számításba vesznek

ügyelnek rád
minden téren
benn a boltban
kinn a téren

szorítják a
tasijukat
hergelik a
pasijukat

bevallalják
amit bírnak
ránézésre
rendőrt hívnak

csak a baj van
teveled és
nem bírják a
keveredést

lépéseket tesznek
kezelésbe vesznek

hirdetik az
okosságot
rühellik a
rokonságod

egy-két székkal
odébb ülnek
szebbet és sző
kébbet szülnek

védtelessé tesznek
gondjaikba vesznek

nem tűrnek de
tolerálnak
arányokról
delirálnak

rosszallják a
cukros cumit
kiszűrják a
kopott gumit

büntetnek és
feloldoznak
felyomnak és
leorkoznak

lenegróznak
lefekáznak
dögevőznek
dakotáznak

nem is szabad
koznak
lekátrányo
soznak

alád tesznek
eléd állnak
szeretettel
szegregálnak

ha produkálsz
rasszjegyeket
felejtsd el a
klassz jegyeket

kilátásba helyeznek
pecsétet is szereznek

egymásra is
fújnak hát még
csak egy lépést
lépnek hátrébb

csak egy kicsit
keménykednek
szebb jövőben
reménykednek

ígéretet tesznek
csuda dolgok lesznek

felejtsd el a
bút a depit
szedheted a
papír
zsepit

futja majd a
vakaróra
igény van út
kaparóra

ajánlatot tesznek
használatba vesznek

nem vállalnak
kezeséget
formálják a
közösséget

ítélnek és
ítélkeznek
beszólnak és
letegeznek

nem számít hogy
lejt a pálya
lemennek a
legaljára

azt hitted de tévedtél
kell nekik az élettér

nehéz az em
berré
válás

eddig tartott
legyél
hálás

épp eleget
barátkoztak
megjelöltek
megszámoltak

itt az idő
végső soron
tetemváron
hidegsoron

nézd az égő
porondot
sok kis geszti
bolondot

spiccesek a
bortúrától
irtóznak a
tortúrától

egykettőre
lezavarják
hogy a rendet
ne zavarják

igazságot tesznek
elégtételt vesznek

katalinka szállj el
jönnek

sós kútba tesznek
onnan is kivesznek
kerék alá tesznek
onnan is kivesznek

imhol jönnek
öltöny
mazda
mi meg itt a
térdig
gazba'
kisemmizve
beárazva

katalinka:
húzz a faszba

*

Ez egy szöveg, ne nevezzük versnek.

Első pillantásra úgy tűnhet, hogy a szöveg tárgya egy katicabogárka, pedig nem.

A szöveg tárgya valójában: a magyar polgár.

A magyar polgár, akinek most jó.

Akinek a javára a közelmúltban fontos átrendeződések történtek.

Elsősorban területi átrendeződések, bár a terület a helyén maradt, csak a rajta élő embereknek kellett kissé odébb állniuk.

Hogy ezáltal bővüljön az élettér.

A magyar polgár élettére bővüljön a kevésbé magyar polgárok életterének rovására.

Katalinka szállj el, jönnek.

Az utóbbi néhány évből három olyan eset is eszünkbe juthat, amikor a magyar polgár élettére bővült a kevésbé magyar polgárok életterének rovására, és ez a magyar polgárnak jó volt.

A miskolci számozott utcák önkormányzati bérlakásainak önkormányzati gondoskodás nélküli felszámolása, egy. Józsefváros önkormányzati és egyben hatósági rásegítéssel történő ügynevezett „dzsentifikációja”, kettő. A közterület életvitelszerű használatának tilalmára vonatkozó szabálysértési rendelet törvénybe foglalása, három.

Miskolc egyik hírhedtnek számító városrészében lassan végéhez közeledik a két évvel ezelőtt indított ún. telepfelszámolási program, melynek tényleges célja a felújított diósgyőri stadion területének kiterjesztése a városnak arra a részére, ahol eredetileg az ún. számozott utcák olcsó önkormányzati bérlakásai álltak. Az akadálytalan hatalmi arroganciával felszabadított területen a tervek szerint a rekonstruált DVSC-stadion parkolója kerül kialakításra. Ott, ahol néhány hónappal ezelőtt még a kevésbé magyar polgárok otthonai éktelenkedtek, néhány hónap múlva már a magyar polgár autója fog állni.

És ez a magyar polgárnak jó.

Minden magyar polgárnak jó, annak is, aki szereti a focit, és annak is, aki nem, annak is, akinek van autója, és annak is, akinek nincs.

Ha ugyanis lettek volna olyan magyar polgárok, akik szerint ez nem jó, akkor ők nyilván kézzel-lábbal tiltakoztak volna a miskolci számozott utcák lakóinak embertelen és igazságtalan szisztéma szerint történő kitelepítése ellen, vagy legalábbis csatlakoztak volna az érintettek mellé álló aktivisták tiltakozóakcióihoz.

De nem csatlakoztak.

A magyar polgár élettere bővült, és ez a magyar polgárnak jó. És nemcsak Miskolcon jó, hanem jó például Budapesten is.

Itt már nemcsak egy-két utcácskával, hanem egész városrészekkel bővül a magyar polgár élettere a kevésbé magyar polgárok rovására.

A főváros egyik hírhedtnek számító kerületében például, ahol néhány évvel ezelőtt még túlnyomórészt a kevésbé magyar polgárok otthonai éktelenkedtek, néhány év múlva már túlnyomórészt a magyar polgárok otthonai fognak ékeskedni. Józsefváros megújul, a szűk és sötét utcák helyét tágas sétányok veszik át, és a magyar polgár már nemcsak parkoló autói révén „stoppolja”, hanem személyében is birtokba veszi saját képére formált új életterét, azaz: odaköltözik. A kerület az ott élő eredeti bérlők és tulajdonosok sok esetben elhelyezés nélküli kilakoltatása árán (egy kissé megtévesztő kifejezéssel élve) „dzsentrifikálódik”, és ez a magyar polgárnak jó.

Ha nem lenne jó neki, akkor nyilván kézzel-lábbal tiltakozna az embertelen és igazságtalan szisztéma szerint zajló kilakoltatások ellen, vagy legalábbis csatlakozna az érintettek mellé álló aktivisták tiltakozóakcióihoz.

De nem csatlakozik.

Sőt. Azon igyekszik, hogy szimbolikus területfoglalását Budapest (Európa egyik immár hírhedtnek számító fővárosa...) teljes területére kiterjessze. Már nemcsak parkolni és lakni akar oly módon, hogy ezáltal életterét a kevésbé magyar polgárok rovására bővíti, de – mind jelképes, mind jogi értelemben – a főváros területének egészét saját életterévé kívánja nyilvánítani.

Ahol a kevésbé magyar polgárok értelemszerűen kevésbé tartózkodhatnak.

Ennek értelmében törvényt hoz a közterület kevésbé magyar polgárok által történő életvitelszerű használata ellen, és a törvény ellen vétkezőket szabálysértési bírsággal sújtja. Majd az embertelen és igazságtalan szisztéma képviselőjében fellé-

pő hatóság segítségével expressis verbis eltávolítja őket az útból.

A magyar polgár bővíti életterét a kevésbé magyar polgárok (romák, szegények, hajléktalanok és más deklasszált elemek) rovasára, katalinka szállj el, jönnek.

És a magyar polgárnak ez jó.

Ha nem lenne jó, nyilván kézzel-lábbal tiltakozna, vagy legalább satöbbi.

De nem tiltakozik.

Tiltakozni persze nem csak kézzel-lábbal, szimpátiatüntetéssel és különféle (hogy ne mondjam: polgári) engedetlenségi akciókkal lehetne.

Lehetne úgy is, ha a társadalom e célból rendszeresített írástudói megírnák, hogy ez így nincsen jól. Hogy ez így embertelen és igazságtalan. Megírnák kisregényben, megírnák nagyregényben, megírnák prózában, drámában, festményben, fotóban, performanszban, filmben, bárhogy. Versben, történetesen. Már ha az illetők költők.

De nem írják meg, a költők pláne nem. Két okból.

Egyrészt mert a magyar költő nem „politizál”. Politizálás alatt hagyományosan azt a szalonképtelen tevékenységet értjük, amikor egy költő nem a saját problémáival, és nem az örökkévalóság problémájával foglalkozik, hanem más, vele nem minden tekintetben azonos társadalmi környezetben élő emberek problémáival. Olyanokéval, akiket valamilyen sérelem, méltánytalanság, igazságtalanság ért. Ha viszont a magyar költő valamilyen értelmetlen okból mégis arra vetemedne, hogy mások problémáival foglalkozzék, akkor úgy helyes, ha azt a bizonyos problémát valamiféle sajnálatos természeti sorscsapásként tünteti fel. Még véletlenül sem olyasvalaminek, amin akár változtatni is lehetne. A magyar költő tulajdonképpen azzal diszkvalifikálja magát a legeredményesebben, ha akár csak egy gondolatkísérlet erejéig is felvillantja a változtatás lehetőségét.

Úgyhogy ilyet nem csinál.

A másik, talán még az előbbinél is kézenfekvőbb magyarázat arra, hogy vajon miért nem írja meg az a bizonyos költő, hogy azok a bizonyos dolgok nincsenek így jól, a következő. A magyar költő maga is magyar polgár. Akinek most jó. Akinek az élette-
re épp bővül. Azokban a bizonyos parkolóknak többek közt az ő autói állnak, azok a bizonyos lakások többek közt az ő számá-
ra épülnek, és a közterület életvitelszerű használatát szabályo-
zó törvény az ő területhasználati jogát helyezi a kevésbé magyar
polgárok (és kevésbé magyar költők), történetesen a hajléktalan-
ságban élő emberek jogai elé.

Katalinka szállj el, jönnék.

Magyarországon ma nem véletlenül nincsenek „veszélyes” köl-
tők és egyáltalán, veszélyes művészek, akiket a regnáló kurzus
mindenáron el akarna hallgattatni. A magyar művész ugyanis
alapvetően és művészetét mindennél inkább meghatározó módon
a fennálló hatalmi berendezkedés haszonélvezője.

Pártállásától és egyéb másodlagos paramétereitől abszolút
függetlenül.

Övé a hatalom, és ráadásként övé a – művészeknek ebben a
kultúrában szinte automatikusan kijáró – dicsőség. Majd hülye
lesz reklamálni. Inkább csendben örül művészetével megszerzett
kiváltságainak. És bármilyen szomorú történelmi analógiák sej-
lenek is elő, azokat gyorsan elhessegeti.

A hálás hűség belsők odvába bútt, hogy egy méltán hírhedt
károgót idézzek.

Úgyhogy számomra már csak egyetlen kérdés marad. Itt és
most, 2016 Magyarországon vajon mi a nagyobb szegény: ma-
gyar költőnek, vagy magyar polgárnak lenni.

Azt remélem, hogy akinek a köszöntésére ez a könyv készült, a
szíve mélyén osztozni fog velem ebben a kissé talán ünneprontó-
ra sikeredett dilemmában.